

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **Společnost ochránců životního prostředí, občanské sdružení**, se sídlem Nerudova 34, Litoměřice, zastoupeného JUDr. Ondřejem Tošnerem, advokátem se sídlem Slavíkova 23/1568, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, za účasti osob zúčastněných na řízení: **1. Ústecký kraj**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, **2. Město Litoměřice**, se sídlem Mírové náměstí 15/7, Litoměřice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2008, čj. 603/DS/08-2/25929/Hou, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 7. 2009, čj. 15 Ca 75/2008 - 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti

O d ů v o d n ě n í :

I.

Rozhodnutím ze dne 20. 2. 2008, čj. 603/DS/08-2/25929/Hou, žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Litoměřice ze dne 27. 11. 2007, čj. 90940/07/DOP/JLa, jímž bylo osobě zúčastněné na řízení č. 1 jako stavebníku podle § 66 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), vydáno stavební povolení na stavbu „II/247 Litoměřice – přivaděč k průmyslové zóně Prosmyky – I. část“, a to na stavební objekty v něm označené, resp. jejich části.

II.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji rozsudkem ze dne 16. 7. 2009, čj. 15 Ca 75/2008 - 37, zamítl.

Krajský soud konstatoval, že žalobce může coby občanské sdružení zabývající se ochranou jednotlivých složek životního prostředí namítat pouze porušení svých procesních práv. Není totiž nositelem práv a povinností vyplývajících z práva hmotného, o kterých bylo ve správním řízení rozhodováno. V tomto směru krajský soud odkázal i na rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu. Žalobce nebyl podle krajského soudu oprávněn namítat ani zkrácení procesních práv třetí osoby, i kdyby taková osoba sama žalobu u soudu nepodala. Proto se krajský soud nezabýval otázkou oznámení o zahájení stavebního řízení veřejnou vyhláškou ze dne 10. 10. 2007, čj. 77164/07/DOP/JLa, dalším účastníkům stavebního řízení.

Podle názoru krajského soudu doručením uvedeného oznámení veřejnou vyhláškou nemohlo dojít ani ke zkrácení procesních práv žalobce. Z obsahu správního spisu krajskému soudu vyplynulo, že oznámení bylo vyvěšeno na úřední desce Městského úřadu Litoměřice. S ohledem na okamžik zahájení správního řízení přitom nemohlo být postupováno podle § 25 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Krajský soud přisvědčil žalobci, že na oznámení o zahájení stavebního řízení veřejnou vyhláškou nejsou údaje o jeho vyvěšení a svěšení ani razítko a podpis orgánu, který vyvěšení a svěšení oznámení potvrzuje. Tím však podle krajského soudu nemohla být porušena práva žalobce, který již dne 19. 10. 2007, tedy devátý den po vydání oznámení o zahájení řízení, podal přihlášku k řízení, v jehož průběhu následně činil procesní úkony. Stavební povolení přitom uvedené náležitosti nepostrádá. Námitku tedy krajský soud neshledal důvodnou.

Krajský soud žalobci nepřisvědčil ani v námitce, že stavební úřad odmítl nařízení ústního jednání spojeného s místním šetřením. Z rozhodnutí žalovaného a správního spisu vyplynulo, že stavebnímu úřadu byly dobře známy poměry staveniště a žádost, která byla na základě výzvy stavebního úřadu řádně doplněna, poskytovala dostatečný podklad pro posouzení navrhované stavby. Z důvodu dořešení vlastnických práv k pozemkům dotčeným stavbou byla stavba pracovní rozdělena na ucelené části, které bylo možné samostatně povolit následně i užívat. První část stavby v úseku staničení 0,00 – 1,60 byla povolena stavebním povolením ze dne 28. 3. 2006, čj. 555/2006 – DOP, druhá část v km 1,60 – 2,76 stavebním povolením ze dne 21. 5. 2007, čj. 39019/07/DOP/Jla. Vzhledem k těmto skutečnostem byl postup stavebního úřadu podle krajského soudu v souladu s § 61 odst. 2 stavebního zákona. Postupem stavebního úřadu tedy nebyla zkrácena práva žalobce.

Dále se krajský soud neztotožnil s námitkou, že napadené rozhodnutí trpí vadami řízení a skutkový závěr je v rozporu s obsahem spisu.

Krajský soud neshledal důvodnými ani námitky brojící proti neposouzení vlivu stavby na životní prostředí s tím, že mělo dojít k porušení § 126 stavebního zákona. Krajský soud uvedl, že správní orgán vydal rozhodnutí ze dne 27. 11. 2007, čj. 90940/07/DOP/Jla, na základě pravomocného územního rozhodnutí ze dne 28. 8. 2003, čj. SU/568/03/Be, a souhlasu dle § 120 stavebního zákona. Žalobcem požadované posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v rozhodném znění (dále jen „zákon o posuzování vlivů“), se provádí již před vydáním tohoto rozhodnutí, stejně jako zjišťovací řízení. Specializovaný stavební úřad se nezabýval problematikou vlivu stavby na životní prostředí, která byla vyřešena již v územním řízení. Stavba spadá podle krajského soudu do kategorie S 9,5. Podle přílohy č. 1 kategorie II bodu 9.1 zákona o posuzování vlivů byly záměry podléhající

zjišťovacímu řízení definovány jako novostavby a rekonstrukce silnic o šíři větší než 10 metrů, přičemž tento pojem byl upřesněn výkladem Ministerstva životního prostředí (čj. 4234/OPVŽP/01). Podle něj je rozhodující normová kategorie silnice s tím, že přídatné pruhy rozhodující nejsou. To dle krajského soudu znamená, že jsou posuzovány silniční komunikace kategorie S 10,5 a výše.

V předchozích správních řízeních bylo podle krajského soudu argumentováno stanovisky orgánů ochrany přírody, že stavba nemůže mít významný vliv na území evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí a nepodléhá zjišťovacímu řízení podle § 7 zákona o posuzování vlivů, ani svou kategorií nespadá do procesu vyhodnocení vlivů stavby na životní prostředí. Požadavek žalobce na znalecký posudek tak nemá oporu v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v rozhodném znění (dále jen „zákon o ochraně přírody“). Tento právní předpis nestanoví, z jakých podkladů má orgán ochrany přírody při vydání stanoviska dle § 45i zákona vycházet. Orgán ochrany přírody na základě podkladů a správního uvážení dospěl k závěru, že nejsou dány důvody, aby nevyločil významný vliv na evropsky významné lokality. V daném případě byla podle krajského soudu splněna i podmínka stanovená v § 44 odst. 1 zákona o ochraně přírody. Správa chráněné krajinné oblasti České středohoří totiž udělila souhlas s povolením stavby za stanovených podmínek. Navíc hodnocení z hlediska zákona o posuzování vlivů náleží do územního řízení na stavbu přivaděče k průmyslové zóně. Z rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2005 a Správy chráněné krajinné oblasti České středohoří ze dne 11. 7. 2005 vyplývá, že stavba přivaděče k průmyslové zóně nemůže mít významný vliv na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti v územní působnosti obou správních orgánů. Ze zákona o ochraně přírody ani z jiného právního předpisu nevyplývá, že by tato stanoviska musela být podložena znaleckým posudkem.

Krajský soud přisvědčil žalobci, že žalovaný porušil § 70 zákona o ochraně přírody. Uzavřel ovšem, že toto porušení nedosáhlo takové intenzity, pro které by bylo nutno rozhodnutí žalovaného zrušit. Správní orgán měl ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody žalobci k jeho žádosti ze dne 16. 4. 2007 poskytovat až do 16. 4. 2008 informace o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody. Porušení zákonného ustanovení ze strany správního orgánu však bylo podle krajského soudu kompenzováno tím, že se žalobce přihlásil ke správnímu řízení a podal námitky. Nelze tedy konstatovat, že by byl žalobce zkrácen na svých právech.

Dále krajský soud neshledal důvodnou námitku, že ve stavebním povolení jsou uvedeny pozemky neuvedené v územním rozhodnutí. Ve stavebním povolení byl uveden jediný pozemek neuvedený v územním rozhodnutí, a to pozemek parc. č. 2662/17 v katastrálním území Litoměřice. Ostatní pozemky neuvedené v územním rozhodnutí vznikly rozdělením pozemků v územním rozhodnutí uvedených, což bylo podle krajského soudu prokázáno geometrickým plánem pro rozdělení parcel číslo 2785 – 137/2003. Pokud jde o pozemek parc. č. 2662/17, jedná se o část parcely využitě pro zařízení staveniště, ve stavebním povolení uvedené pod názvem SO 903 – přístup na písčný ostrov. V popisu stavby je v textu stavebního povolení zdůrazněno, že jde o provizorium sloužící staveništní dopravě. V územním rozhodnutí se v době jeho vydání parcely pro zařízení staveniště neuváděly. Předmětný pozemek není pozemkem, na kterém bude umístěna stavba podle § 4 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, v rozhodném znění, ale pozemkem pro zařízení staveniště.

Konečně krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že došlo k chybnému uvedení umístění pozemků, a to v katastrálním území Prosmky, protože úsek od km 2,76 do 3,09 se v tomto katastrálním území nenachází. Žalobce podle krajského soudu přehlédl, že správní orgány ve svých rozhodnutích správně uvedly, že se jedná o katastrální území Litoměřice.

III.

Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení, a z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy pro vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, resp. že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušit.

Stěžovatel namítl, že krajský soud nesprávně posoudil námitku, že v řízení o povolení předmětné stavby mělo být předloženo a v rozhodnutí zohledněno stanovisko k posuzování vlivů daného záměru na životní prostředí, nebo měl být předložen závěr zjišťovacího řízení o tom, že stavba nebude dále dle zákona o posuzování vlivů posuzována.

V daném případě se jedná o záměr „II/247 Litoměřice – přivaděč k průmyslové zóně Prosmky“, který zahrnuje i část stavby povolenou napadeným stavebním povolením. V případě tohoto záměru se jedná o záměr, který podle přílohy zákona o posuzování vlivů č. 1, kategorie II, položky 9.1 podléhá posouzení jeho vlivů na životní prostředí, neboť se jedná o novostavbu – rozšiřování silnice II. třídy – silnice II/247. Jde přitom o záměr silnice o šíři větší než 10 metrů, což nepochybně vyplývá z projektové dokumentace, kdy uspořádání „přivaděče“ v km 2,460 – 3,112 odpovídá MS 10,5, tj. šířkové uspořádání navrhované komunikace je 10,5 metrů. Záměr tedy podléhá režimu zákona o posuzování vlivů v rozhodném znění. Za situace, kdy krajský soud sám uvádí, že se posuzují silniční komunikace kategorie S 10,5, je jen těžko akceptovatelný jeho závěr o tom, že stavba povolená předmětným stavebním povolením posouzení vlivů na životní prostředí nepodléhá.

Stěžovatel v této souvislosti tvrdil, že za záměr je nutno považovat celou silnici „II/247 Litoměřice – přivaděč k průmyslové zóně Prosmky“. Na nutnosti jeho posouzení dle zákona o posuzování vlivů nic nemění to, že jsou jednotlivé části povolovány ve více stavebních řízeních.

Stěžovatel rovněž upozornil na čl. 2 odst. 1 směrnice Rady č. 85/337/EHS, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí ve spojení s přílohou směrnice č. II. odst. 10 písm. b) a d). Stejně tak je podle stěžovatele třeba vycházet z čl. 6 odst. 3 směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Z unijního práva nadto pro žalovaného i pro soud vyplývá povinnost eurokonformního výkladu národních norem, popř. povinnost neaplikovat národní předpisy, jejichž použití by mohlo ohrozit účinné prosazování unijního práva, tj. zajištění posuzování vlivů na životní prostředí u těch záměrů, které takové významné vlivy na životní prostředí mít mohou, jako je tomu v tomto případě.

K tvrzení soudu, že se stavební úřad problematikou vlivu stavby na životní prostředí nezabýval, neboť byla vyřešena již v územním řízení, stěžovatel namítl, že není v souladu s právní úpravou. V této souvislosti poukázal na § 62 odst. 1 písm. b) stavebního zákona a zejména na § 10 odst. 4 a 5 zákona o posuzování vlivů, dle něhož bez stanoviska vydaného podle tohoto zákona (nebo alespoň bez příslušného závěru zjišťovacího řízení) nelze vydat rozhodnutí nutná k provedení záměru v žádném správním ani jiném řízení, tedy ani stavební povolení.

Tento názor je podle stěžovatele podpořen i tím, že stanoviska vydávaná podle zákona o posuzování vlivů jsou podmíněna dodržením podmínek pro fázi přípravy, podmínek pro fázi

realizace a podmínek pro fázi provozu, přičemž podmínky pro fázi přípravy jsou zpravidla zapracovávány do územního rozhodnutí jako podmínky pro zpracování dokumentace pro stavební povolení, podmínky pro fázi realizace se zapracovávají do stavebního povolení, podmínky pro fázi provozu pak do kolaudačního rozhodnutí či též do stavebního povolení. I ke stavebnímu řízení je nutno doložit toto stanovisko.

Podle stěžovatele není rozhodné, kdy bylo ve věci vedeno územní řízení nebo kdy bylo zahájeno stavební řízení. Podle § 3 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád z roku 1967“), musí být rozhodnutí správního orgánu vydáno podle právního a skutkového stavu v době vydání rozhodnutí, tj. při jeho vydání musí být dodrženy všechny požadavky v té době platných a účinných právních předpisů. Jestliže právní předpisy (zákon o posuzování vlivů) platné v době vydání stavebního povolení vyžadovaly k vydání rozhodnutí předložení stanoviska dle tohoto zákona, nebylo bez něj možno povolující rozhodnutí vydat. V této souvislosti stěžovatel odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, sp. zn. 5 As 9/2006, a ze dne 6. 8. 2009, sp. zn. 9 As 88/2008.

Stěžovatel rovněž připomněl, že v dané souvislosti není rozhodné sdělení, vyjádření či rozhodnutí kohokoli, neboť nemůže nic změnit na zákonném požadavku na posouzení předmětného záměru z hlediska jeho vlivů na životní prostředí. Kdyby se kdokoli vyjádřil v opačném smyslu, nic to nemění na nezákonnosti povolení stavby. Tím spíše platí uvedené za situace, kdy toto bylo konstatováno v „předchozích správních řízeních“, vedených navíc za jiného právního stavu.

Neprovedením procesu posuzování vlivů na životní prostředí byl stěžovatel zkrácen i na svém právu účastnit se tohoto procesu, podávat vyjádření k jednotlivým dokumentům v tomto procesu zpracovávaným, upozorňovat na závažné vlivy stavby na životní prostředí (zejména na přírodu a krajinu) a navrhopvat opatření k jejich případné minimalizaci, jež by se staly součástí stanoviska, jakož i zajistit si účast v navazujících řízeních dle § 23 odst. 9 zákona o posuzování vlivů. Z judikatury správních soudů přitom stěžovateli vyplývá, že námitky týkající se procesu EIA je možno vznášet pouze se žalobou proti navazujícím rozhodnutím, zde tedy v žalobě proti stavebnímu povolení. Chybějící posuzování vlivů na životní prostředí je přitom podle stěžovatele žalobní námitkou, která měla dle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 88/2008 vést ke zrušení napadeného správního rozhodnutí.

Dále stěžovatel namítl, že se žalovaný řádně a přezkoumatelně nezabýval předmětnými odvolacími námitkami stěžovatele, což mělo být důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.

Stavební povolení i rozhodnutí žalovaného vydaná bez stanoviska podle zákona o posuzování vlivů jsou podle stěžovatele nezákonná, což mělo být důvodem pro zrušení žalovaného rozhodnutí krajským soudem. Pokud tak krajský soud neučinil, zatížil těmito vadami i své rozhodnutí.

Stěžovatel poukázal také na skutečnost, že stavba měla být posouzena podle zákona o posuzování vlivů mj. proto, že se jedná o záměr dle § 4 odst. 1 písm. e) tohoto zákona, resp. na porušení § 45i zákona o ochraně přírody. Jedná se totiž o záměr, který může mít negativní vliv na evropsky významnou lokalitu Radobýl. Podle stěžovatele je přitom nutno vycházet ze stávajícího stavu území, již značně zatíženého emisemi z průmyslových závodů v Lovosicích, přičemž realizace nového liniového zdroje znečištění ovzduší tento stav ještě zhorší. Zda se tak stane způsobem přípustným, mělo být vyhodnoceno právě na základě výstupů procesu EIA, kterým však stavba v rozporu se zákonem neprošla, nebo mělo být alespoň vydáno stanovisko podle § 45i zákona o ochraně přírody. Stanoviska žalovaného a Správy chráněné

krajinné oblasti České středohoří, na která odkázal krajský soud, nebyla podkladem pro rozhodnutí o povolení stavby, jak vyplývá ze seznamu podkladů v odůvodnění stavebního povolení, a nelze na ně proto odkazovat. Postupy správních orgánů byly v rozporu jak s českým právním řádem, tak se zmíněnými směrnici.

Dále nebyla podle stěžovatele rozhodnutí vydána na základě spolehlivě zjištěného stavu věci a na základě všech nezbytných podkladových rozhodnutí. Ačkoli se jedná o lokalitu, jež je biotopem zvláště chráněných druhů živočichů vyjmenovaných v žalobě, nebylo zpracováno řádné biologické hodnocení dle zákona o ochraně přírody. Toto pochybení přitom není pouze akademické, neboť bez zjištění stavu věci ohledně výskytu zvláště chráněných živočichů nemohla být ani spolehlivě vyjasněna otázka dotčení evropsky významné lokality Radobýl, ani nemohlo být stavebnímu úřadu a dotčeným orgánům zřejmé, zda nemají být před povolením stavby vydána rozhodnutí o výjimkách dle § 56 zákona o ochraně přírody, bez nichž nelze dle § 126 odst. 1 stavebního zákona stavbu povolit. Za zákonnost stavebního řízení je podle stěžovatele odpovědný stavební úřad, nikoli dotčený orgán. Dohoda s dotčeným orgánem (neformální stanovisko) je podle § 65 zákona o ochraně přírody postačující jen v případě, není-li v zákoně předepsán jiný postup. Tak je tomu ovšem právě v případě výskytu zvláště chráněných druhů živočichů či vlivu na území soustavy NATURA 2000, kde je nutno vydat rozhodnutí podle § 56, případně stanovisko podle § 45i zákona o ochraně přírody. Vzhledem k tomu, že v daném případě byly stěžovatelem požadovány podklady nezbytné pro rozhodnutí na základě spolehlivě zjištěného stavu věci, měl stavební úřad v kooperaci s dotčeným orgánem tyto poklady obstarat, což se nestalo. V této souvislosti stěžovatel znovu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 88/2008 a zdůraznil, že v dané lokalitě byl zaznamenán výskyt biotopů zvláště chráněných druhů živočichů, včetně kriticky ohrožených. Rovněž připomněl, že se v posuzované věci jedná o zásah do významného krajinného prvku a nadregionálního biokoridoru tvořeného tokem řeky Labe, v těsné blízkosti území začleněného do soustavy NATURA 2000. Bez řádného biologického či obdobného hodnocení dané lokality nemohlo být tedy rozhodnuto v souladu se správním řádem z roku 1967 na základě spolehlivě zjištěného stavu věci.

Stěžovatel rovněž namítl, že v řízení v prvním stupni bylo v rozporu s § 61 odst. 2 stavebního zákona upuštěno od ústního jednání a místního šetření, aniž byly dány zákonné podmínky pro takový postup. Bez předložení těchto podkladů nemohla být splněna podmínka, že žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení navrhované stavby. Zcela chyběly relevantní podklady týkající se všech vlivů stavby na životní prostředí. Stěžovateli tím bylo znemožněno při ústním jednání a místním šetření vznášet dotazy v tomto smyslu a požadovat vyjasnění důvodů, proč tyto podklady předloženy nejsou, jakož i vykonávat jeho práva účastníka řízení. Bez ústního jednání a místního šetření zvláště v kombinaci s absencí dokladů EIA nemohlo být též rozhodnutí v souladu se zákonem na základě spolehlivě zjištěného stavu věci.

IV.1

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

IV.2

Osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

V.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předně zdůrazňuje, že dle ustálené rozhodovací praxe správních soudů je občanské sdružení, jehož hlavním posláním je podle stanov ochrana přírody a krajiny ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody, ve smyslu § 65 odst. 2 s. ř. s. pro účely řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu aktivně legitimováno pouze v rámci okruhu námitek, jimiž brojí proti porušení jemu příslušejících procesních práv [srov. rozsudky ze dne 29. 7. 2004, čj. 7 A 139/2001 - 67, č. 379/2004 Sb. NSS, ze dne 7. 12. 2005, čj. 3 As 8/2005 - 118, č. 825/2006 Sb. NSS, ze dne 30. 1. 2008, čj. 8 As 31/2006 - 78, ze dne 16. 7. 2008, čj. 8 As 35/2007 - 92, ze dne 28. 1. 2009, čj. 8 As 52/2008 - 92 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz)]. Žalobní legitimace občanského sdružení se odvíjí od jeho práv ve správním řízení, proto může v soudním řízení namítat nezákonnost správního rozhodnutí především potud, tvrdí-li zkrácení svých procesních práv ve správním řízení (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2004, čj. 28 Ca 444/2001 - 100, č. 291/2004 Sb. NSS, popř. rozsudek č. 825/2006 Sb. NSS). Stěžovateli, který je občanským sdružením, nepříslušela žalobní legitimace podle § 65 odst. 1 s. ř. s., a nemohl být zkrácen na svých hmotných právech. Ta mu v souladu s výše uvedeným názorem nepřísluší. Odpovídajícím závěrům krajského soudu nelze v tomto ohledu ničeho vytknout. Omezení aktivní legitimace stěžovatele v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného v naznačeném směru ostatně nebylo zpochybněno.

Stěžovatel brojil proti rozsudku krajského soudu stížními námitkami, jimiž poukazoval na chybný procesní postup správních orgánů, které nezajistily posouzení vlivů záměru schváleného stavebním povolením na životní prostředí, ačkoli tak byly dle stěžovatele povinny učinit.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti podotýká, že o kasačních stížnostech stěžovatele ve věci stavby „II/247 Litoměřice – přivaděč k průmyslové zóně Prosmuky – I. část“ opakovaně rozhodoval, a to rozsudky ze dne 16. 7. 2008, čj. 8 As 35/2007 - 92, ze dne 31. 3. 2009, čj. 8 As 10/2009 - 58, a ze dne 22. 7. 2010, čj. 8 As 2/2010 - 67. Ve věci územního rozhodnutí ze dne 28. 8. 2003, čj. SÚ/568/03/Be, na které navazuje stavební povolení přezkoumávané i v nyní posuzované věci, Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 30. 1. 2008, čj. 8 As 31/2006 - 78. Stěžovatel v těchto kasačních stížnostech uplatňoval obdobné námitky jako v nyní posuzované věci. Nejvyšší správní soud přitom zamítl všechny kasační stížnosti jako nedůvodné.

Stěžovatel obdobně jako v kasačních stížnostech ve shora označených věcech namítl, že záměr, jehož realizace byla povolena rozhodnutím Městského úřadu Litoměřice ze dne 27. 11. 2007, čj. 90940/07/DOP/JLa, vyžadoval posouzení vlivů na životní prostředí, neboť se jednalo o záměr ve smyslu přílohy č. 1 zákona o posuzování vlivů kategorie II bodu 9.1, tj. o novostavbu silnice o šíři větší než 10 metrů. Požadavek posouzení vlivů daného záměru na životní prostředí pak byl podle stěžovatele ve smyslu § 4 odst. 1 písm. e) zákona o posuzování vlivů umocněn jeho možným negativním vlivem na evropsky významnou lokalitu Radobýl.

Stěžovatel brojil proti rozsudku krajského soudu z obdobných důvodů, jako tomu činil ve shora označených věcech. Nepřinesl přitom žádné nové konkrétní argumenty, které by již nebyly podrobeny zkoumání správními soudy. Stěžovatel nespécifikoval, v jakém ohledu stojí dosavadní rozhodovací praxe správních soudů ve vztahu k danému záměru (resp. jeho konkrétním částem, jejichž realizace je postupně povolována příslušným stavebním úřadem) na nesprávných závěrech. Za této situace, kdy stěžovatel žádné přesvědčivé důvody

pro odklon od dosavadní praxe nenabídl, nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu, než setrvat na právních závěrech přijatých ve shora označených rozsudcích.

Nejvyšší správní soud připomíná, že na jednotlivé části stavby „II/247 Litoměřice - přivaděč k průmyslové zóně Prosmky - I. část“ byla postupně vydáno několik stavebních povolení. Jak tento soud konstatoval v rozsudku ze dne 22. 7. 2010, čj. 8 As 2/2010 - 67, ze spisu vyplynulo, že zákonnost postupu správních orgánů z hlediska zákona o posuzování vlivů, resp. možného vlivu záměru na evropsky významné lokality podle zákona o ochraně přírody, již byly řešeny v rámci územního řízení. Stěžovatel to ostatně v nyní posuzované věci nezpochybnil.

Opětovně je přitom třeba zdůraznit, že námitky, které bylo možné uplatnit v územním řízení, nelze se zřetelem k § 61 odst. 1 větě poslední stavebního zákona účinně uplatňovat ve stavebním řízení, ledaže byla vadným procesním postupem příslušného stavebního úřadu účastníku řízení odňata možnost jejich včasného uplatnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, čj. 5 As 73/2006 - 121). Stěžovatel přitom v průběhu řízení neidentifikoval žádnou specifickou okolnost, pro kterou uplatňuje předmětné námitky i ve stavebním řízení.

Jak je z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, krajský soud v rámci popisu úvah, které jej vedly k posléze přijatému právnímu názoru, neopomněl poukázat na princip koncentrace námitek ve výše uvedeném smyslu. Stěžovatel ovšem v kasační stížnosti s vyřčenými právními závěry nepolemizoval a své námitky zaměřil na uvádění argumentů pro stanovisko, že i v rámci stavebního řízení je možno uplatňovat námitky poukazující na chybějící posouzení vlivů povolovaného záměru na životní prostředí.

Stěžovateli lze jistě v obecné rovině přisvědčit, že námitky poukazující na vady procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí lze uplatňovat až v rámci řízení o žalobě proti navazujícímu rozhodnutí správního orgánu. Nejvyšší správní soud však připomíná právní názor vyslovený již v rozsudku čj. 8 As 2/2010 - 67, podle kterého uvedené nemůže vyústit v legitimní závěr, „že by v řízení, jehož předmětem je stavební povolení, bylo možné tuto námitku uplatnit bez ohledu na to, zda vůbec a s jakým výsledkem bylo uplatněna v územním řízení“.

Nejvyšší správní soud na tomto místě znovu odkazuje na závěry přijaté v posledně citovaném rozsudku, z něhož plyne, že žalovaný coby příslušný orgán ochrany přírody „se k projektu celé stavby z hlediska zákona č. 100/2001 Sb. a § 45i zákona č. 114/1992 Sb. vyjádřil ve stanovisku ze dne 18. 3. 2005 a dále SCHKO České středohoří se ve vztahu k § 45i zákona č. 114/1992 Sb. vyjádřila svým stanoviskem ze dne 11. 7. 2005. Na základě těchto stanovisek bylo uzavřeno, že celá stavba nepodléhá zjišťovacímu řízení dle § 7 zákona č. 100/2001 Sb. a nemůže mít vliv na území evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí. Z obsahu spisu plyne, že stěžovatel byl s těmito dokumenty seznámen.“

Žalovaný se vlivem předmětného záměru na životní prostředí a posuzováním podle § 45i zákona o ochraně přírody k příslušným odvolacím námitkám stěžovatele zabýval. Jeho rozhodnutí (stejně jako rozsudek krajského soudu) stojí na závěru, že orgány ochrany přírody ve svých stanoviscích vyloučily potřebu daného posuzování. Z rozhodnutí odvolacího orgánu je nade vší pochybnost zřejmé, z jakých důvodů byla odmítnuta námitka stěžovatele ohledně neprovedení posouzení vlivů na životní prostředí. Obdobně je seznatelné, proč správní orgány nezajistily posouzení vlivů záměru na území zahrnutá do soustavy NATURA 2000 podle zákona o ochraně přírody.

Stěžovatel se proto mýlil, dovozoval-li, že byl postupem správních orgánů zkrácen na jemu příslušejících procesních právech, pokud jde o absenci posouzení vlivů záměru na životní prostředí. Správní orgány se stěžovatelem jednaly jako s účastníkem řízení, v jehož průběhu mu nebyla upírána práva, která mu jako účastníku řízení příslušela. Žalovaný pak přezkoumatelně vypořádal odvolací námitky stěžovatele. Nejvyšší správní soud nepochyboval, že stěžovateli muselo být z napadeného správního rozhodnutí zřejmé, proč žalovaný nepovažoval jeho odvolací námitky za příléhavé. I z žaloby proti rozhodnutí žalovaného je seznatelné, že stěžovatel brojil spíše proti vlastním právním závěrům žalovaného, tj. proti způsobu posouzení rozhodných právních otázek, které nepovažuje za zákonné.

Opíral-li stěžovatel své námitky mj. o rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, čj. 5 As 9/2006 - 146, č. 1521/2008 Sb. NSS, a ze dne 6. 8. 2009, čj. 9 As 88/2008 - 301, považuje tento soud za nutné uvést, že závěry vyslovené v odůvodněných citovaných rozsudcích nemohou najít uplatnění v kontextu posuzované věci. Lze jistě přisvědčit stěžovateli, že právní názory vyslovené v těchto rozsudcích umožňují za specifických okolností úspěšně brojit proti stavebnímu povolení s poukazem na chybějící posouzení vlivů záměru na životní prostředí. Nejvyšší správní soud však uvedené závěry vyslovil na výrazně jiném skutkovém půdorysu, a nelze je paušálně uplatňovat i v nyní posuzovaném případě, kdy stěžovatel nijak nepolemizuje se závěry vztahujícími se ke koncentraci námitek do územního řízení.

Stěžovatel brojil i proti závěru krajského soudu, pokud jde o kategorie silnic, které podléhají ve smyslu přílohy č. 1 zákona o posuzování vlivů kategorie II bodu 9.1 posouzení vlivů na životní prostředí. Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli, že krajský soud v daném ohledu nesprávně opomněl, že záměr pravomocně povolený v posuzované věci odpovídá v jednom ze svých úseků kategorii silnice MS 10,5. Závěr krajského soudu, podle kterého „(s)tavba spadá do kategorie S9,5“, proto není zcela příléhavý. Je však třeba odkázat na odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu (a v tomto ohledu korigovat dílčí nedostatek odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu), že jde v předmětném úseku o stavbu nacházející se v intravilánu obce, pro niž platí odlišné závěry obsažené ve výkladovém stanovisku Ministerstva životního prostředí ze dne 16. 11. 2001, čj. 4234/OPVŽP/01, totiž že „pro rozhodnutí[,] zda je silnici v obci potřeba posoudit dle zákona č. 100/2001 Sb.[,] je rozhodující kategorie silniční komunikace na vstupu a výstupu z obce (tzn. pokud má silnice na vstupu do obce nebo na výstupu z obce kategorii S 11,5, spadá pod posouzení tato silnice i v obci; dochází-li v obci ke změně kategorie tak, že je jiná kategorie na vstupu a výstupu, je potřeba najít rozhodující křížení silnic uvnitř obce a posoudit tu část, která navazuje na S 11,5)“. Tento právní názor, o nějž žalovaný výslovně opřel své rozhodnutí, přitom stěžovatel v žalobě nijak konkrétně nezpochybnil. Právě naopak, omezil se na pouhé zopakování obecné námítky neúspěšně vznášené v předchozích správních a soudních řízeních, že jde v daném úseku o silnici v šíři větší než 10 metrů. Nepřinesl-li však stěžovatel v daném směru nové argumenty, nemohl Nejvyšší správní soud shledat stížní námitky důvodnými.

Namítl-li konečně stěžovatel, že upuštění od ústního jednání a místního šetření mělo v posuzované věci za následek vydání rozhodnutí na základě nedostatečně zjištěného stavu věci, odkazuje Nejvyšší správní soud pro stručnost na své právní závěry obsažené ve shora citovaném rozsudku čj. 8 As 2/2010 - 67, od nichž neshledal v nyní posuzované věci důvodu se odchýlit.

Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek krajského soudu nezákonným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení podle obsahu spisů nevznikly. Osoby zúčastněné na řízení obecně nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.)

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. října 2010

JUDr. Jan Passer
předseda senátu